

FLENSBORG **A**VIS

Identitet

Mindretallet bør satse på en slesvigsk identitet.

Den danske identitet hos mindretallet i Sydslesvig er en konstruktion, som ikke hjælper mindretallet; snarere tværtimod. Det vurderer professor ved Syddansk Universitet, Steen Bo Frandsen, som arbejder med grænseregionsforskning. Han stiller spørgsmålet, om ikke mindretallet ville være stærkere, hvis det stod fast på en slesvigsk identitet.

Af Thomas Schumann, Flensborg Avis den 25.11.17 Flensborg.

Tilflyttere fra Danmark til Sydslesvig kan godt få den opfattelse, at mindretallet er faldet et par taktslag bagefter i deres forståelse af det danske. Det er i hvert fald det indtryk, Steen Bo Frandsen har fået. Han er professor i statskundskab og arbejder med grænseregionsforskning på Syddansk Universitet. Han bor skiftevis i Hannover og i Nørregade, Flensborg. Oprindeligt kommer han fra Aarhus.

Steen Bo Frandsen sætter spørgsmålstegn ved, om det danske mindretal nu også skal definere sig så dansk, som han mener, det gør. - Jeg mener, mindretallet skulle definere sig som danske slesvigere, for det er det, de er, og de har aldrig været andet. Det er en ren illusion at mene, at de har været danskere i en egentlig forstand, fortæller Steen Bo Frandsen.

For ham at se lever mindretallet i en konstrueret forestilling om at være dansk, og at mindretallet i virkeligheden altid har været tæt på Tyskland. Derfor har kulturen altid været mere blandet og anderledes end den, man kender i Danmark. - Det behøver man jo ikke være ked af, og det er der ikke noget forkert i. Men det bliver det let, når man nationaliserer diskursen. Så er det som om, man ikke er rigtig dansker, hvis man ikke er 100 procent dansker, forklarer Steen Bo Frandsen.

Samme udfordring ser han hos indvandrerbørn i danske skoler, som ikke bliver »danske, som de danske danskere«. Han tror, at de danske sydslesvigere er mere nationale på grund af Danmarks tætte forhold til mindretallet. - Det danske mindretal har altid haft en klar bevågenhed i Danmark. Der er altid nogen, der har interesseret sig for det danske mindretal, så mindretallet føler sig meget nationalt, siger han og understreger, at det tyske mindretal ikke har haft samme bevågenhed i Tyskland.

Hvilke problemer mener du, det giver det danske mindretal, at det definerer sig primært dansk? - Dels tror jeg, de hele tiden er i en mere markeret konflikt med det samfund, de er en del af. Jo stærkere man står på det nationale, jo mere er det sådan. Det fører også ofte til, at billedet af Danmark ikke altid er så tæt på virkelighedens Danmark, fordi man lever afskærmet, og man har en idé om, hvordan Danmark nok må være. Det er nok et Danmark, som en del danskere har svært ved at genkende. Det er et Danmark fra et stykke tid siden.

- Man kommer jo også op at slås med nogle af dem, der står stærkt på national identitet. Så snart du siger, at du er et nationalt mindretal, så har nogle nationale kræfter helt klare forventninger til at du gør noget bestemt, tilføjer Steen Bo Frandsen. I stedet for at tænke i nationale baner burde mindretallet ifølge Steen Bo Frandsen tænke i regionale baner. Her kan de lære noget af det tyske mindretal.

- Det tyske mindretal har netop ved at regionalisere sig og ved at køre med en sønderjysk profil fået mulighed for at præsentere nogle regionale problemstillinger, som slet ikke er til stede mere i den danske statstænkning.

Spørgsmålet er, om ikke også det danske mindretal ville stå meget stærkere, hvis det turde stå fast på, at der er en slesvigsk identitet. Den er ikke hypernational - den er noget andet. Hvad er den største udfordring for det danske mindretal i fremtiden?

- De er nødt til at genopdage, at der er en slesvigsk historie, som er noget andet end den danske historie. Den danske historie i Slesvig er en konstruktion, som har med den nationale ideologi at gøre, og den kan de ikke bruge til ret meget, for den hjælper dem ikke. Det bliver ikke Danmark i Sydslesvig. Det er meget spændende at se, at de i de senere år er kommet meget tættere på det tyske mindretal. Der kan man netop sige, at de har det slesvigske tilfælles.

Ifølge Steen Bo Frandsen er den store tragedie i Slesvig, at indbyggerne ikke kunne få området til at fungere med to identiteter. - Det har gjort begge mindretallene til taberne. De ville have haft det bedre, hvis man ikke havde delt Slesvig.